

Handlingsplan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Betanien barnehage

Lov om barnehager stiller klare forventninger til barnehagens forpliktelser for å skape et godt fysisk og psykososialt barnehagemiljø for barn.

Gjennom våre arbeidsdokument som årsplan og langtidsplan, beskriver vi vårt arbeid for å oppnå et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø for alle barn.

I denne planen tar vi utgangspunkt i når barnehagemiljøet ikke er trygt og godt for enkeltbarnet eller for en gruppe av barn. Planen beskriver våre rutiner for å avdekke, undersøke og sette i gang tiltak som skal rette opp og gi barn et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Lovens kapittel 8, § 41, sier at barnehagen skal ha nulltoleranse for krenkelse. Barnehagen skal arbeide forebyggende for å oppnå et trygt og godt barnehagemiljø.

§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid.

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

I barneha gelovens § 42, beskrives det at barnehagen skal ha en handlingsplan som skal omhandle hvordan barnehagen systematisk skal arbeide for å sikre at alle barn skal ha et trygt og godt barnehagemiljø.

Planen skal hjelpe barnehagen til å risikovurdere det daglige arbeidet.

I denne planen beskriver vi hvordan vi vil jobbe med rutiner og tiltak for å oppnå et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn i Betanien barnehage.

Planen skal følge barnehagens årshjul og skal vurderes fortløpende ved behov, og minst en gang årlig.

§ 42. Plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. (aktivitetsplikten)

- Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.
- Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.
- Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.
- Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.
- Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå:
 - a) hvilke problemer tiltakene skal løse
 - b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
 - c) når tiltakene skal gjennomføres
 - d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
 - e) når tiltakene skal evalueres.

Formålet med aktivitetsplikten er å bidra til at alle barnehagebarn opplever at barnehagen er et sted der det er trygt og godt og være og et miljø der de opplever tilhørighet, mestring og trivsel. Prop. L96.

Aktivitetsplikten er inndelt i fire delplikter:

- Plikt til å følge med
- Plikt til å melde ifra
- Plikt til å undersøke
- Plikt til å sette inn egnede tiltak

Plikt til å følge med

Jf. Barnehageloven § 42 første ledd

Pliktene til å følge med og melde fra gjelder for alle som arbeider eller yter tjenester i barnehagen. Plikten er uavhengig av stilling eller om den ansatte arbeider fulltid eller deltid, fast eller midlertidig, kort- eller langvarig.

De voksnes tilstedeværelse er helt avgjørende for å følge med. Den enkelte voksne skal være årvåken og aktivt observere barna hvordan de agerer seg imellom, og hver for seg. Personalet må observere og se om det er endringer i barnets adferd. Dersom personalet opplever endring i barnets adferd, en adferd som uttrykker at barnet ikke har det trygt og godt i barnehagemiljøet, skal det meldes. Endringer kan være at barnet sin adferd blir aggressiv og utadvendt, eller isolerende og innadvendt. Personalet må se på enkeltbarnet og gruppedynamikken.

Barnehagen må kontinuerlig vurdere rammene og rutiner for å sikre at de ansatte får mulighet til følge med på alle barn.

Barnet i seg selv, og det barnet uttrykker eller forteller, er en viktig kilde for å observere endringer som kan avdekke om barnet har det trygt og godt i barnehagen. God og tett dialog med og innhenting av informasjon fra foreldrene er viktig.

Det kan være hendelser utenfor barnehagen eller hendelser som ligger tilbake i tid som kan påvirke barnets adferd.

Familien situasjon, både sosialt og økonomisk kan være faktorer som påvirker om barn har det trygt og godt.

Rutiner:

- Personalet må møte barnet med vennlighet, bruke navet og ønske barnet velkommen, og ta imot informasjon fra foreldre og barn.
- Vi må sørge for at det er voksne på hver avdeling som barna kjenner godt og er trygge på.
- Den enkelte avdeling deler inn barna og voksne i mindre grupper for lek og annen aktivitet.
- Personalet skal være tett på, og deltakende og til stede i barnas lek for å observere eventuelle endringer i barnets adferd.
- Personalet skal være tett på, deltakende og til stede barnehagen må observere enkeltbarn og barn i gruppe, både ved usystematisk og systematisk observasjon.
- Personalet skal observere og kartlegger samspill mellom barn, og mellom barn og voksne.
- Gjennomføre morgenmøte hver dag der vi planlegger dagen ut fra dagens rammer.

Barn med særskilt sårbarhet:

Personalet må være spesielt oppmerksomme på sårbare barn. Med sårbare barn tenker vi på barn med en særskilt sårbarhet som kan sees i sammenheng med blant annet barnets hjemmesituasjon, barnets og familiens språk - og kommunikasjonsmulighet, familiens religion, barnets generelle funksjonsevner, eller om barnet har adferds- eller utviklingsvansker.

Plikt til å melde fra

Jf. Barnehageloven § 42 andre ledd

Alle som arbeider i barnehagen som får mistanke om eller opplever at barn ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, skal melde fra til styrer.

Å ha mistanke vil si at en er usikker på om barnet har det trygt og godt.

Styrer kan delegere, for eksempel til pedagogisk leder, om å ta imot og følge opp meldingene. Pedagogisk leder skal alltid melde videre til styrer.

Plikten for å melde skal være lav. Små endringer i barnets adferd eller utsagn skal være grunnlag for melding. Det kan være enkelthendelser eller enkeltutsagn som kan uttrykke at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Det må meldes fra på et tidlig tidspunkt, uten å vurdere situasjonen over for lang tid.

Rutiner:

- Alle som opplever at et barn ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø har plikt til å informere pedagogisk leder om dette.
- Pedagogisk leder melder styrer.
- Dersom den som melder ikke opplever å bli hørt, skal det meldes direkte til styrer.
- Styrer skal registrere meldingen og har ansvar for at saken følges opp
- Styrer skal i alvorlige tilfeller melde fra til barnehageeier, styret i Betanien barnehage, ved styres leder.

Plikt til å undersøke

Jf. Barnehageloven § 42 tredje ledd

Alle som jobber i barnehagen, har undersøkelsesplikt. Ved mistanke om, eller en konkret melding om at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal undersøkelser igangsettes snarest. Det er gjennom å undersøke at vi kan avdekke om et barn eller en barnegruppe ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Denne plikten settes inn når en ansatt eller barnehagen har mistanke om eller kjennskap til at et barn eller barnegruppe ikke har et godt og trygt psykososialt barnehagemiljø.

Plikten settes også inn når et barn selv forteller eller at forelderen sier ifra om at barnet ikke har det trygt og godt i barnehagen.

Alt barnet sier ifra om, må tolkes vidt. Dersom et barn som sier at de har opplevd noe leit, er utsatt for noe som er vanskelig eller at barnet mistrives, skal det tas på alvor. Barn som ikke har et godt nok språk til verbalt kunne uttrykke seg, kan vise gjennom sin adferd og nonverbale kommunikasjon at det ikke har det trygt og godt i barnehagen.

Undersøkelsene må være reelle og egnet for å finne ut hva som er problemet.

Rutiner:

- 1-1 barnesamtaler i trygge omgivelser der barnet får uttrykke seg til en trygg og kjent voksen.
- Samtaler med foreldre så tidlig som mulig for å innhente deres informasjon.
- Systematisk observasjoner av barnet i barnehagen.
- Innhente annen informasjon for å avdekke hva som har skjedd.

Dersom nødvendige og tilstrekkelige undersøkelser er gjort, og en konkluderer med at barnet eller barnegruppen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, er aktivitetsplikten utført og saken kan avsluttes. Her må barnet, foreldrene og barnehagen komme til samme konklusjon.

Dersom en i motsatt fall finner at barnet eller barnegruppen ikke har trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, er barnehagen pliktig til å sette i gang egnede tiltak.

Plikt til å sette inn egnede tiltak

Jf. Barnehageloven § 42 fjerde ledd

Når en undersøkelse viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen lage en plan med egnede tiltak, og sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø.

Tiltakene som velges skal være kunnskapsbasert og bygges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn. (jfr. barnehageloven §3 andre ledd)

Det er da barnets beste som legges til grunn når handlingsplanen utarbeides.

Rutiner:

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå:

- a) hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) når tiltakene skal gjennomføres
- d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) når tiltakene skal evalueres

Skjerpet aktivitetsplikt

§43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte.

Undersøkelser og tiltak etter § 42 tredje og fjerde ledd skal iverksettes straks.

I barnehageloven § 43, beskrives skjerpet aktivitetsplikt. Det er svært viktig at styrer umiddelbart blir gjort oppmerksom på om noen har mistanke om eller kjennskap til at en ansatt

i barnehagen krenker et barn. Styrer skal umiddelbart gripe inn og sette en stopper for dette. I slike saker skal barnehageeier alltid informeres.

Dersom styrer som krenker et barn, skal det meldes fra direkte til barnehagens eier.

Den skjerpede aktivitetsplikten slår inn når en objektivt sett kan si at en ansatt krenker et barn i barnehagen.

Dersom undersøkelser viser at et barn er blitt krenket av en ansatt, skal barnehagen vurdere hvilke tiltak som skal settes inn mot den ansatte. Tiltakene styres av arbeidsrettslige regler.